CORONA-TAGFAT – BEARBEJD ALVOREN MED LEG

Grundlæggende lægger corona op til samme pædagogiske indsats, som andre alvorlige emner omkring os. Børn søger at skabe mening i informationsflowet og egne oplevelser – gribe og begribe – og leg er vigtigste bearbejdningsform.

Af Ole Wohlgemut Lektor, Cand. scient., Københavns Professionshøjskole

Verden er både fantastisk og grum: Klimakrise, terror og coronavirus. Børn er en del af verden og verden en del af børn. Det er umuligt i det moderne informationssamfund at afskærme børn fra ubehageligheder selv fra forhold, de ikke har forudsætninger for at forstå. Børn søger at skabe mening i informationsflowet og egne oplevelser – gribe og begribe – og leg er vigtigste bearbejdningsform. Uden voksnes støtte og udfordrende hjælp er der dog risiko for fejlslutninger og angstskabende forestillinger om abstrakte problematikker som corona. Men leg kan anvendes som støtte og udfordring til forståelse af det umiddelbart uforståelige. Man kan hjælpe børn til at bearbejde ud fra en mere realistisk videnstilgang. Leg er inspirerende for dialog, hvor den voksne kan støtte og udfordre. Grundlæggende lægger corona og sygdommen COVID-19 op til samme pædagogiske indsats, som andre alvorlige emner omkring os gør. Pandemien er lidt anderledes, for situationen påvirker os meget praktisk og direkte. Vi er sammen i det og skal nok komme godt ud af det sammen, *men* vi skal også komme godt gennem det, mens det foregår.

Virus er spændende

Dialog om epidemien er vigtig, men leg er det bedste udgangspunkt, når det drejer sig om det abstrakte og ukendte. Legen kan opstå spontant, men kan også opstartes. Når vi taler med børnene er en konstruktiv indgangsvinkel, at virus er spændende at vide noget om, fremfor at virus er noget farligt og truende.

Digt og fortæl historier, dramatiser, brug fantasien, bearbejd de tunge og alvorlige oplysninger. Vi kan give krisen perspektiver og lægge op til, at verden går videre. Vi skal blot stoppe lidt op – og så kan vi jo bruge tiden på spændende facts og historier om virus. Virus er en del af naturen, så corona kan anvendes til at perspektivere på en anden måde: Hvad gør virus i naturen etc.?

For at dét kan lade sig gøre, må de voksne sætte sig ind i, hvad virus er, og i særdeleshed, hvad der er specielt ved corona-virus. Det er jo en fantastisk historie, at en sådan lille pakke arvemateriale udviklet i en flagermus via et kinesisk marked ender med at lukke hele verden ned for en tid, det giver da basis for eftertænksomhed.

Lad mig derfor foreslå nogle sjove og konkretlegende corona-aktiviteter – man kan selv finde på mere evt. med denne inspiration:

Håndvask

Snak om hvad man skal gøre og hvorfor, øv på håndvask og lad det være en sjov fællesaktivitet. Brug historier og sange (inspiration kan fås fx. her: *www.naestved-files.dk/pdf/2015/download/BoernehavebogenHelgaHaandvask.pdf*

Man kan inden håndvask give børnene et stempel på håndryggen og prøve at vaske stemplet væk, det sikrer grundig håndvask.

Tegn en virus

Tegn en corona-virus: Den ser sjov og sær ud, find eksempler på nettet og tegn selv, lav en tegneserie om dens liv, dens vandringer fra dyr til menneske og videre til flere mennesker. Virus kan også bygges i papmaché, ler, modellervoks eller lignende – lav modeller, der viser, hvordan virus angriber celler. Har man adgang til en 3D-printer, kan man fremstille plasticvira i stor mængde og mere realistisk lege, hvordan de spredes.

Corona-tagfat med vaccine

Leg corona-tagfat – det foregår bedst i naturens varierede miljø: Vælg to smittebærere, som får uddelt 50 lapper papir eller papirkugler. Så går legen i gang, og de to smittebærere skal forsøge

at "smitte" de andre ved at fange dem. Når man bliver rørt, er man smittet. Så giver virusbæreren ca. halvdelen af sine sedler til den fangede, og nu er der endnu en smittebærer, som kan give virus videre. Legen bliver ved, indtil alle har virussedler og dermed er smittede. Man kan variere på mange måder: Konkurrere på tid, ændre på smitbarheden gennem antal sedler, have forskelligt farvede sedler (forskellige vira, hvor kun en type er farlig), pludselig introducere en vaccine (fjerne halvdelen af sedlerne tilfældigt) osv. Man kan også rive sedlerne over, hver gang man smitter videre, så man giver halvdelen af de overrevne videre – på et tidspunkt vil spredningen så dø ud.

Corona-bold

Hvad med et spil corona-bold? En blød skumgummibold er en corona-virus. En smittet person skal forsøge at smitte en anden, når dette sker, skal den nysmittede ramme en ny med bolden, mens den først smittede må forsøge at afholde de fortsat raske i at gemme sig ved at røre ved dem, for så skal de blive stående, mens de tæller til fem. Alt efter sted, hvor der leges – og egentlig leges alle lege vel bedst i naturen – kan det tage lang tid for virus at "få fat", men det går hurtigere og hurtigere som smitten udvikler sig.

Her er det ganske vist peberkorn, der anvendes, men princippet er det samme: Peberet (:virussen) sætter sig på fingeren.

Corona-behandler-leg

Og hvad med corona-behandler-leg som en fangeleg, hvor en person har corona og kan smitte andre ved berøring. Man kan vedtage, at man fx. kun må hinke. En madras på gulvet er hospital. Når en bliver smittet, kan vedkommende smitte andre, men kan også i stedet kureres på hospitalet, vedkommende skal dog først bæres derover af fire raske, de har helle imens. Kan sygdommen inddæmmes?

Corona-science

Science indgår i de styrkede pædagogiske læreplaner, så det er oplagt med corona-scienceforsøg: Hæld vand i en skål og drys stødt peber deri. Peberet repræsenterer virus. Put en finger ned i vandet: Peber/virus sætter sig på fingeren og er svært at gnide af, og man kan komme til at afsætte det andre steder, hvor raske med fingrene kan få det på sig. Lav et glas med sæbevand (vand med et par dråber opvaskemiddel). Put fingeren derned og se, hvordan man nu lettere kan få peberet af. Prøv at dyppe en finger direkte fra sæbevandet ned i skålen med peber/virus og se, hvordan overfladespændingen ødelægges og peberet derfor farer til siden. Dette lille forsøg kan konkret give perspektiver ift. håndvask.

I kan forberede jer og finde mere om coronavirus her: *www.naturpaedagogik.dk/corona.htm*, hvor man også finder eksempler på en coronasang og andre aktiviteter og læs mere om tilsvarende ift. at arbejde med "store problematikker" med børn og få flere aktivitetsforslag på: *www.naturpaedagogik.dk/nybaeredygtighed.htm* og: *www.naturpaedagogik.dk/nybiodiversitet.htm*.

+45 41 89 77 89
ow@kp.dk
www.kp.dk
Københavns Professionshøjskole
Humletorvet 3
1799 København V